Brassó, 1893. IX. évfolyam 112-ik szám. Szerda, november 15.

Bérmentetlen levelek csak nem fogadtatnak.

Előfizetési árak:
Helyben házhoz hordva, vagy vidékre postán küldve:
Egész évre . 6 frt — kr
Félévre . . 3 „ — „
Negyedévre . . 1 „ 50 „
A küldöttre egész évre 20 frank.

Egyes szám ára 5 kr. s kapható a kiadóhivatalban s Gross Gusztáv lottókölleksurjában

BRASSÓ.

Politikai, társadalmi, közgazdasági, közművelődési és szépirodalmi lap.

A Brassói Magyar Kaszinónak, az E. M. K. E. brassómegyei választmányának és a Brassói Magyar Polgári Körnek hivatalos közlönye.

Hirdetések továbbítatnak a kiadóhivatalban

Hirdetések díja:
4 hasábos gármond-sor vagy annak helye 5 kr. Nagyobb és többszöri hirdetéseknek kedvezmény. Minden egyes hirdetmény után még külön 30 kr. bélyegdíj fizetendő.

Nyilttéri közlemény sora 10 kr

Hirdetések és Nyilttér díjai előre fizetendők.

Megjelenik hetenkint kétszer: szerdán és szombaton.

Szerkesztőségi iroda:
Brassó, Kapu-utcza 24. szám alatt, hová a lap szellemi részét illető közleményeik intézendők.

Felelős szerkesztő:
D. ZAKARIÁS JÁNOS.
Kéziratok vissza nem adatnak

Laptulajdonos:
A Közművelődés irodalmi és munyomdai részvtársa. Kolozsvár.
Kiadó: Bernstein Márk — Brassó Közművelődés nyomda.

Az a csángó-kérdés.

II.

Tény, hogy a csángók között az erkölcsök, az ősfogalmak, iskolák és templomok darabra megbomlottak s hogy épen az ifjuság van meglomolva, a mely ezen uj iskolákból került ki s a melyet a magyar esperesség papjai konfirmáltak. Mar most az a kérdés merni fel, hogy vajjon a tanitók, tanitónők és a lelkészekre fogjuk e rá, hogy czék nem teljesitették s nem teljesitik az ifjuság vallás-erkölcsi nevelése körül hazafias és keresztyéni kötelességeiket? Ilyent nem állithat az, a ki a viszonyokkal ismeretes. A ugy talán épen ezeknek erkölcsi élete olyan, a mely rossz példával járna elöl az ifjuság előtt? Ez sem érdemel czáfolatot. Mióta a csángók csángók, jobb iskolák, jobb tanczok soha sem voltak. Soha sem fordittatak nagyobb gondot a csángók között a vallás-erkölcsi élet fejlesztésére, mint most, mióta a magyar ág. ev. e. perességz szervezetetett. Az állami és községi iskolákban magok a lelkészek tartják a vallástól a közvizsgálatot és tesznek jelentést az esperességi közgyűlesnek. A konfirmandusokat magok a lelkészek oktatják mindenütt. Az ismétlő-iskolátztatás minden községben elebe van léptetve. A tanitók, tanitónők, lelkészek és lelkésznek házi, családi élete kifogás alá nem esthetik. A botrányesinalókat ők magok elitélik és kebelükből kizárják. Példákat felhozni nem szükséges.

De timéritetlenek az iskolák és a templomok papjai az ifjuság nevelésében minden kezeikben, hatalmukban álló eszközöket és szőlhatnak e igy: „Mi mindent megtettünk, többet nem birunk tenni, a mi tenni való még van, azt vegezze a közigazgatás, a köztörvényhatósági gyűlés, Hieronymi belügyminiszter, a foszolgabiró és a csendőrség.“ Mi erre csak azt feleljük, hogy: nem meritettek ki mindent: hogy okvetetlen és mielőbb szervezni kell a már még mult évben megszétszórt „Erkölcsnemesitő ifjusági egyletek“-et, a melyekre minden községben égető szükség van. Papok, tanitók, községi előljárók, szolgabirók, szóval minden értelmes és müvelt egyen nyujtsanak egymásnak kezet. Ép akkor lépnek ki az ifjak az ismétlő iskolából, a midőn legnagyobb szükségük lenne a bölcs, higgadt vezetőkre. Az iskolából az egyletbe kellene belépni az ifjuságnak. Milyen jól csinálják ezt a szászok! A mindennapi iskolába 6—15 évig, az ismétlőbe 16—18 évig járatják az ifjuságot. Tehát épen akkor nyujtanak segédkezet, a midőn arra legnagyobb a szükség, hogy az ifjuság bolondságait megkétszerczék. Ismételjük tehát, hogy a 10 csángó községben szervezzék minél előbb az erkölcsnemesitő egyleteket.

Nem tulajdonitunk mi ezen egyleteknek valami csudatévő erőt, eléfelül nem ábrándozunk. Annyit azonban el fogunk érni, hogy irányt adhatnak, még pedig önmemesitő irányt az ifjuságnak, ezzel pedig már sokat elertünk. Az egylet tagjai nem fogeak sem nyilván, sem titokban dohajkodni s már az is valami. A csángó leány nem fog sietni szégyenczet nélkül anyává lenni, hogy mint dajka kényelmesebb éltet élhessen. Ez ma szem általános, czak kivételes eset és épen arra valók az egyletek, hogy e kivételes eseteket is megszüntessék, felébresztvén minden serdülő I ányban az önérzetet és önmegbecsülést.

Ezen kivül a tanitók az iskolákban, a lelkészek a templomokban emeljék fel hazafias szózatukat. Ne szünjenek meg hirdetni az erkölcsös életnek előnyeit. Azt felelik: mindhiába, mi mindent megtettünk. Mi meg azt mondjuk, hogy nem hiában, hogy nem tettek meg mindent. Nem szabad müvelt embernek elcsüggedni nem szabad a gyeplot odaláni és igy kiáltani: „Bánom is én, rohanjatok a veszélybe.“ Az ifjuság világ kezdete óta bolondság volt és épen abban áll müvelt embernek a hivatása, hogy meg tudja zabolázni azon bolondságokat. Nem hiszik, hogy a csángó ifjuság alapjában teljesen a romlás örvényébe süllyedett volna. Azok az alispáni jelentésben felsorolt kihágások teljes mérvben megérdemlik a kárhoztatást, mert azok tényleg a közerkölcsök veszettségét bizonyitják; de hát ne lehetne-e azokon maskint segiteni, azokat kevesbitení és végleg megszüntetni egyébbel, mint a csendőr-őrség szaporitásával? Ezt mi el nem hihetjük, sőt megengedhetőnek sem tartjuk. Nem lehet azt feltételezni sem, hogy azokban a kihágásokban az összes csángó ifjuság benne volna. A tényt csakis az, hogy a Négyfaluban a talán leginkább Hosszufaluban lazultak meg leginkább az erkölcsök. De mire valók a községi előljárók és községi képviselőtestületek? Ne tudnának e czek rendet csinálni saját községeikben, ha komolyan akarják? Itt bizony első sorban ők felelősek a közcsend megháborításáért, a magánvagyon megtámadásáért és a személybiztonság veszélyeztetéséért. Több czély az ő részükről s mindjárt másképen lesz.

Azt meg épen nem osztjuk, hogy azok a csángó duhajkodó legények Romániában tanulják ezt a mórest. Vandoroltak ki a Hétfaluból régebben is csángók Romániába, midőn ott sokkal rosszabbak voltak a közrendészeti viszonyok, és az onnan visszatérő csángók ellen még sem volt panasz. Ne vessük mára a vizes lepedőt. A ki most fordul meg Romániában, tudhatja, hogy ott ma rendezett viszonyok vannak. Ott nem duhajkodik a csángó legény és ha tenni merészli, megemlegeti. Nem onnan hozzák a duhajkodó kedvet, sőt ott fojtják belőjök és aztán idehaza tör ki belőlök. A csángó leányok kivánorlásban feneklik az immoralitás. Régi nóta ez. Azok terjesztik idehaza a vesszőt sokkal inkább, mint a duhajkodó legények. Ez-e okai, majd meglátjuk.

S most már a kivándorlásnál vagyunk. Olyan állapot ez, a melylyel foglalkoznunk kell s fogjuk is tenni, mert ezt ugyan a csendőrök szaporitásával meg nem gyógyitjuk. Még Bach absolut kormánya sem birta elzárni a farkasok ránicát. Az alkotmányos kormányzat annál kevésbbé képes szuronyokkal. Más eszközök kellenek chez. Miken kell törni a közigazgatási bizottságnak, a közt. törvényhatóságnak ezért hogy a kivándorlást korlátolják? Zsandárok szaporitásával nem. Egyebek kellenek.

Politikai hirek.

A parlamenti reform. A függetlenségi pártkör utóbbi értekezletén a belügyi tárcza költeségvetésénél az értekezlet megbizta Holló Lajost, hogy a párt nevében az egész parlamenti reformra kiterjedő határozati javaslatot nyujtson be, melyben utasittassék a kormány a választási törvény revizójára, a választókerületekben felgörbülő vaigelier, melynek feltünő arányai, ha jól következtek, mondom a csalásnak teljes derangirozásával — az ország bukását fogja előidézni. Nem önöket vádolom azért hölgyeim, önök csak a divatnak hódolnak, mélyet, igaz, szinén női kaprizcet teremtenek, de látják, ezáltal nyilt pályárhaborut fognak előidézni, mert — mint hogy e gallérkulluszt valahogyan ellensulyosnunk kell, biztosra veheto, hogy a jövő tavszra mi meg teljesen gallér-nélkül lesünk-tőbben, sőt csupa ellenmondasi hajlamból esetleg kráglli nélkül is fogunk önök előtt megjelenni és ezzel el lesszen hintve a kőznyugalom elleni tüntetések forradalmi ösztöe...

A mi a pillangó-kalapot illeti, ezekben *con* egy kis szeretetreméltóság... Látjak, nem vagyok elfogult. Egy bizonyos jól eső megelégedésünkre szolgál a czapodásnak emea obligát jelvényet az *önök* fején látni.

Ne vádoljanak gorombasággal, hiszen a viszonyosság kényszeritett azért jövőre is mogmarad. Nekünk is vannak törzsjelvényink, mi is szoktunk a fejünkön „dekorczióket“ viselni — az önök szivességéből...

Maradjanak meg tehát végre egyszer a jelvények legtalán'obb formájánál, viseljenek örökre *pillangó*-kalapokat . . .

H.

TÁRCZA.

A korzóról.

Vasárnap, nov. 12.

Az ember alá van rendelve a természet törvényeinek. (Ennek a mondasnak az eredetiségét ne tessétek ném arrogalom magamnak.) Telen tavon és fűtünk. Nyaron kiállhatatlanná válájuk a hőségt s megunkat s ennek fejében savanyuizes bort iszunk. Tavaszkor védekezünk a s eplők s a poétak ellen, mig öszkor bankás megjegyzéseket teszünk a buló falevelekre és hervadó ligetre. Ez ellen nem lehet védekezni Ilyenkor mindenki megengedi magának azt a vicinaits kedvtelest, hogy borongós hangulatba jusson.

Ugy van. Az évszakok változandósága nemcsak lelkiállapotunkra gyakorol befolyást, hanem a mindennapi elet folyására is. A világegyetmet azonban egy egészen más erő mozgatja — az öszony . . . .

Az ősszel jövő évi köliségelőirányzatnak terjedelmet nem az idei gazdasagi viszonyok csökkent vagy emelkedett arányai, nem az adó-restancziák szaporulatai határozák meg, hanem a legnagyobb földi hatalmasságunk nők. És egy szelid indulatu családapa nem a sertés- és gabonakiviteli tilalmon és nem a örvö évi rossz termés fölött fog kétségbe esni, hanem mindenesetre abban a tünödésben megszámlni, hogy a jövő évad diratturcsaságanak statutumai miteu vallu és mekkora galléru felöltöket fognak forgalomba hozni, valamint hogy a lalapokhat az a rézre lesz-e az eleje, amelyik most hátul van — (ott t. j. most nincs semmi, hanem elöl van két pillangó-alakú toll), vagy megfordítva. Ezeken a dolgokon fordul meg a reprisek erősége és az ország jövő évi kereskedelmi politikája. A galléros felöltőkön és ama két pillangó-tollon.. Bosimerem, hogy ezek rossz szójatekok tőlem, de higyjek el hölgyeim, önök felkaranjak Európa nyugalmát.

Igaz, a mi mostani viselotünk is inuden jőzlest oldalba tisztel azokkal a szalmazsákalak, nyakig bő kabátokkal és cérnás a különösség. Felöltőnk fördkarró sok czerelétre visszamenő telogás szentesitette — és bizom, erősebbre meg önökben is — azt a babonás hitet, hogy mi, ha az öröggnél egy fokkal szebbek vagyunk, akkor feltétlenül szépek vagyunk . . .

Önöknél ellenben egészen más szempontok vezetnek vissza lélök mithoszi évekre. Önök, ha egy fokkal szebbek az angyaloknál, akkor már istennők és istenasszonyok. Mi lehetünk az öröggnél egy fokkal csunyabbak is, szóval egész az érdekességig csunyák . . . Önök az angyaloknál csak szebbek lehetnek és szebbek is. Isteni eredetünk glóriája bövösen örezi homlokukat. Már most ehhez a glóriához vegyék hozzá azokat az idei öszön magukra vett gallér-labirintusokban merészen kétfelé ágazó puffos vállfelöltőket és mondják meg, hogy van itt a mennyei öszghang mithoszi eredetök és a divat közöttt? — Önök e — megengedem, meglehetősen vakmerően bovatkozó kérdésemre fimom metszési szellemes ajkukat és selyem szempillakat összeluzzak? . . . (ismételjek csak . . .) Én ezzel szemben persze órátos vagyok és zárt ajtók mögött irom e *megrendi kalandot* a vasárnapi „Korzóról“ . . . Ott voltam én is egy szalmazsákkal a hátamon és két egymáshoz erősitett zsákkal a lábaimon.

Igaz, hogy csak egy bizonyos távolban gyönyörködhet sétálóink tarka impozáns hullámzásban, de ezt én csupa szamitás-ból tettem. A puffos vállu felöltők galléjai tartottak vissza, hogy belevegyjünk a festői csoportozatokba. Egy kis *önzés* volt az egész. Nem akartam közvetlen közelből látni, hogy azoknak a szép vállaknak gazdag plasztikáját, annak a sok szép termetnek szoborszerűségét, mily irigyen s mily szeletelenül takarja el, semmisiti meg az az utóléthetlen szesztyles

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

tek helyesebb beosztására és a történőtlag korszerű reformálására vonatkozó javaslatok előterjesztésére. —

Országgyűlés. A koltségvetés szombaton általánosságban elfogadták; s hogy az az általános vita véget ért már a harmadik napon, azért épugy Wekerle miniszterelnököt, mint az ellenzéket, mely tárgyilagos maradt mindvégig, elismerés illeti. Az ellenzék részéről ilenem szónok beszélt a koltségvetés ellen: Errch János, Vikár István és Hermann Ottó. Mind a három beszéd megérdemelte a hár figyelmét. Mintán tobb szónok nem volt feljegyezve, Wekerle Sándor miniszterelnok tartotta meg zárbeszédét. Isskutz Győző intézett kérdést ezután az igazságügyminisztherez egy fővárosi lap korrupcziónlás kelelemhez s a Bokros Klubersg ügy utóhullámai tárgyában. — Szilágyi Dezső igazságügyminiszter válasza ugy az interpelláló képviselőt, mint az egész házat megnyugtatta.

A képviselőház hétfői ülésén napirend előtt Tisza Lajos sokat fel felremagyarázott szegedi beszéde miatt. A belügyi tárcza koltségvetése ezután, melynek felnő felszólalt Hollo Lajos, Bujanovich Ernő. Utolsónak Apponyi Albert beszélt igen röviden, melyre Hieronymi belügyminiszter felelt. Kijelentő, hogy a belügyzz-tési törvényjavaslat ahonnan nap mulva, a községi törvényt pedig legkorábban a jövő évi elején be fogja terjesztem. Ezután a belügyi tárcza koltségvetéstő megszavazták.

„Egészségi okokból." Képviselői körökben feltűnést keltett a miniszterelnök utóbbi beszédének ama passzusa, a melyben elmondotta, hogy a a tulfeszített munkásság következtében egyik vagy másik minisztter — nem politikai okokbol — de egészségének helyreállítása czéljabol kényteleen lesz tevékenységét felhaszkáltani. A miniszterszékek e kjelentéstchez különbözö magyarázatokat fűznek s általában azt hiszik képviselői körökben, hogy az Csáky Albin grófra czélzott, ki a főrendiház elnökévő fog lámvesztani. Befejezett ténynek tartják a szabadelvű pártban is, hogy Csáky gróf, mihelyt a polgári házassagról szóló törvényjavaslat sorsa biztosra lesz, meg vallik tárczájtól és a főrendiház elnöki székét fogja elfoglalni. —

Uj főispán. A hivatalos lap közli a király kéziratát, melyben gróf Pál Ilfy-nak a Vilmos osztrák országyülési képviselőt, Moson vármegye főispánjává nevezi ki.

Az osztrák válság. Szombaton végre sikerült Windischgrätz herczegnek keresztüljutni a kabinet-alakítás lekúzdhetetlennek látszó nehézségein. Az uj miniszteri listza a következő: Miniszterelnök: Windischgrätz herczeg; belügyminiszter: Bacquehem marquis; pénzügyminiszter: Plener dr.; közoktatásügymin.: Madeiszki dr.; igazságyminiszter: Schönborn gróf; földmivelésügyi minister: Falkenhayn gr.; honvédelmi minister: Welsersheimb gr.; tárcza nélküli minisztr: Javorszky lovag. Ha Bacquehem tárczát vállalni vonakodnék, Windischgrätz herczeg feloszlatnem átveszi a belügyi tárczát is. A kereskedelmi tárcza betöltése még nyilt kérdés.

Városi közgyűlés.

Mindenek előtt Brennerberg Ferencz polgármester a közgyűlést megnyitva, Schnell Károly ügyvéd egy korábbi interpellácziójára a bolgárszegi vizvezetési reservoir ügyében megnyugtató választ adott.

Ezután Schuster Károly intézett két kisebb jelentőségű ügyben interpelláczót a polgármesterhez a szegényeknek adott ingyen orvosi rendelések és a városi gyógyház lépcszőtérének tüzvezczlyes volta tárgyában.

Dr. Flechtenmacher a vizvezetési csőfolektetések által oszcz-vissza-sott Hosszu utczát kéri rendezetni. Fabriczius Károly pedig azt irati kér intézkedést, hogy a vizvezetek használatára vonatkozó árszabás elkészült-e már; (válasz: kösül és nem sokára(!) meg is lesz) és az a határozat, hogy 200 vámtöro rendeltessék meg, végrehajtatott-e. A válasz erre az volt, hogy egyik vállalkozó sem felelt meg arra a hozzá intézett kérdésre, hogy hajlandó-e Bécsben felülvizsgáltatni a szerkezetet szálltatni. Minthogy a közgyűlést a két utóbbi kérdésre adott válasz ki nem elégitette, e válaszok legközelebb tárgyalás alá fognak vétetni.

Ezután vette csak kezdetét a napirend tárgyalása.

A Gespreng aljban levő városi telek 4 részre darabolatik s 1 darb kivétetvén, mely dr. Otrobánnak engedtetik át, az árverésen eladatik.

A Schwabe Ágost által megvenni szándékolt városi telek negyszögölenként 25 kral eladatik.

A municzios raktár építésére a törszvagyonból 5000 frtnyi takarékpénztári belső fog felhasználtatni.

Puscarium József belső-piaczi házának kisajátitására vonatkozó közgyűlési határozatot a belügyminiszteri felterjesztésre sem hagyta jóvá, miért is Puscarium ujabb háza kiserelésére vonatkozó ajánlata elmaszitatott.

A krizbai erdőségben való tüzifa-termelése vonatkozó jelentés, valamint a városi nyugdijalapra vonatkozó jelentés is tudomásul vétetett.

Michael Scheppnek egy nagy telek megvásárlására vonatkozó ajánlata érdemleges tárgyalásra 30 nap mulva ujbol kitüzetik.

Filtsch József országgyűlési képviselőnek a Fogaras-Feketehalom-Brassó helyiérdekű vasut részvényeinek jegyzése iránti levelese (Brassó város jegyezzen 50.000 frt értékü részvényt) tudulmányozás és véleményes jelentéstétel czéljabol Schnell K., Bologa V., Gmeiner, Schiel és Hammel Lajos tagokbol álló bizottságnak adatott ki; e bizottság lépjen összeköttetésbe a vármegyei törvényhatóság által e tárgyban már kiküldött bizottsággal.

A városi zenekar részére felvett kötségelőirányzathoz 38 frt 15 kr. pótlitel szavaztatott meg.

Arra a kérdésre (Fabriczius Károly tette volt mondva), hogy miért nincs a városi faraktárban fa a közönség rendelkezésére, Sterns erdész olvasott fel egy végtelen hosszu és unalmas jelentést, melyből mindenki egy szóval sem a kérdésre nemenyt nem merithettük, hogy nemsokára lesz fa a városi faraktárban.

A Bolgárszegben a Podu cretului 103. sz. alatt levő malom Abri Gyurinak adatott bérbe.

Junesch Györgyét az alispán abban a kitüntetésben részesitette, hogy brassói illetőségünek elfogadta. A városi tanács azonban a maga részéről nem a kitüntetés kitüntetésnek a Junesch brassói honosságát és kimondotta, hogy rekurált az alispán határozat ellen. Engel Nándor ellen azonban nem rekurál, s az ő kérelmére a a község kötelékébe: ha 50 frtot fizet.

Horváth György pénztári tisztviselő rendkivüli szolgálatai jutalmazásál 100 frtot kap.

Kaufmann Arthur és Streuler Pál rendőrhadnagyok lakbére egy kis czlenk vita után 150 frtban állapittatott meg 1892. január 1-től kezdve.

Az erdőcsőrnek, kik természetbeni lakást nem kapnak, 25 frt lakpénz szavaztatott meg. Biró Sándor erdész és Matis, Hotza és Thiesz erdőőrőknek a kért segély megadatott.

A gör. kel. szt. Miklósról nevezett egyháznak kisdedővő számára a kért tüzfa megszavaztatott. A tűzoltószamak pedig a polgárester czélszerűnek kisdatni mondotta a 5 [illegible] méter fát, a mit a közgyűlés tudomásul vett.

A rom. kath. egyháközségnek az a kérése, hogy épületének a vizvezetéket a város a saját kötségen vezesse be, nehogy ez vezedelmes praecedens(!) legyen, megtagadtatott. (Ugy mondják, mi nem tudjuk és érte felelősséget nem is vállalunk, hogy az ág ev. szász egyháközség épületeibe a város a saját kötségen vezette be a vizvezetéket. Igaz-e ez? Várjuk a felelet.)

Boldog Adám kérése segélyének felemelése tárgyában volt az ülés utolsó tárgya, melynek elmiczése után varosatyáink szép czendesen szétoszlottak.

Dr.

Uj vasut.

Brassót Fogarassal összekötő helyiérdekű vasut létesítésére nagos Tompa Sándor alispán ur elnöklete alatt kiküldött bizottság tegnap tartotta első összejöretelét, melyben résztvettek Brassó vármegye és Brassó város kiküldöttei, valamint az érdekelt Feketehalom, Volkány és Vidombák községek is.

Filtsch országgy. képviselő mint vasuti engedményes tervezete szerint, a másodrangu helyiérdekü vasut Fogarastól—Sárkány—Vidombák elágazástól majdnem egyenes irányban halad Szunyogszékig, — innen egy nagy kerülővel délnyugati irányban Feketehalmo érintve, Vidombákon át Brassó Bertalan allomáshoz csatlakozik.

A vonal összes hosszabbl — Fogaras-megye területébe 45,4 kilméter, Brassó megye területére 21 klm. esik.

Brassó varos saját-ságos fekvésénél fogva egy jelentékeny forgalmi csomó-pontot képez: — 5 irányból futnak összes vaustjaink, melyek mint forgalmi vonalak az ország szivén, Budapesten át a világforgalommal gyors és olcsó összeköttetést biztositják.

A terrezett helyiérdekü vasut a legfontosabb két községet: Volkányt és Höltövényt a a bélfalvi czukorgyárral együtt, a czukorkaföbol kirázja s ezzel megyénk helyi érdekeit czak részben elégíti ki; s ehhez hozzájárul még ama körülmény is, hogy Brassó—Fogaras—N.-Szeben közt jelezett nagyobb forgalmu kifejlődése igen kétségesnek látszik.

Kizárja ezt első sorban a hiányzó N.-Szeben—Mikó vasuti összeköttetés, melyé a távolsagot alig 60 kilométrel megrövidítené; az elő tarifáliz erednénj azonban oly czekély, hogy az a világforgalomban számitás tényezőt nem képez.

2-szor: az épülundő vasut másodrangu jellege; nagy emelkedési viszonyai sokkal lassabb és drágább közlekedési eszközévé fog válni, mint a vele megjelent párhuzamosan haladó I-ső rendu m. á. v. tövonal.

3-szor: Városunk a megyének központja lévén, a területében mintegy 10—20 klmr. távolsagra lévő fontosabb községel, produktumaink bizonyára a legrövidebb szállitási utat, a brassói kisportot fogják választani.

Ugy közgazdasági, mint pénzügyi szempontok tekintetbe vételével megyénk érdekei nek a jelenlegi viszonyok mellett egy közuti vasut teljesen megfelel.

A bizottság sokoldalu megvitatás után az utóbbi állásponttra helyezkedett és felkérte Filtsch országyülési képviselőt, hogy Brassó-Bertalanfalt kiágazólag Vidombák—Feketehalmon át — Volkányig, és Feketehalomtól kiágazólag — Hölttövényen át — a bolfalvi czukorgyárig — összesen 84 klometer hosszu közuti vasutra az ideiglenes épitési engedélyt szerezze meg. Az érdekelt községek évenkénti hatalag 200.000 frt tőrzsszövényt jegyzni fognak; ugy hogy teljes biztosra veheto a jelzett közuti vasut kiépítése, melynek létesitésére 700.000 frt költség fog szükségeltetni.

Magyar szinészek Brassóban.

Mult számunkban tett igeretünkhez képest közöljük Egri Kálmán szintársulata tagjainak névsorát.

Nők: Pourma Henriette, első operette-primadonna. Ferenczyné Papp Erzsébet, operette- és népszinmű-primadonna. Tarnay Leona, operette-coloraturénekesnő. Torök Margit, operette- és népszinmű-énekesnő. Rónay Karola, hősnő és társulgási szinésznő. H. Nagy Ida, drámai és vigjátéki szinésznő. Sighy Flórma, drámai Kékesy Ilona, soubrette. Daróczyné Erzsébet, drámai és vigjátéki anyaszinésznő. Sz. Verbóczy Emília, operette- és vigjátéki komikus. Szabó Kálmánné, Szabó Margit, Jókay Aranka, Rajz Nina, Veszprémi Erzsi, kardalosnők és segédszinésznők.

Férfiak: Egry Kálmán, népszinműénekes és drámai jellemszinész (népszinműrendező, igazgató). Hevesy Lajos, operettebouffo, komikus (operette- és bohózatrendező, titkár). Bihari L. Béla, hős szerelmes, jellemi és drámai vigjátéki rendőrnő. Asztalos Sándor, operette-bariton és népszinmű-énekes. Boár József, operette-tenor. Ferenczy Béla, drámai és vigjátéki apaszinész. Berényi Béla, lyrai szerelmes. Hidassy Kálmán, operette-bouffo, komikus. Olmosi Rezső, Endrődy Gyula, Egry Jenő, Vardaffy József, Keresztesy Sándor, kardalosok és segédszinészek.

Segédszemélyzet: Schreiber Béla karnagy. Hem m József, pénztárnok. Kertész Aladár, sugó. Benedek József, ruhatáros két segédlel. Maczalek Kálmán, szertáros és két segédlel. Sajdy Ilonka, ruhatárnő.

A szinre kerülő darabok és ujdonságok az előleges szini jelentés szerint a következők: Kis molnárné, Gennai dudás Szultán, Parasichesisk, Kárpátalja, Czi-tera leány, Remete csengetyűje, Madarász, Libapásztor, operettek. Bubos pacsirta, Apja lánya, Kis madaram, Boris asszony, Spitzer Rózsi, népszinművek. Diurnista, Pechakóczassy Fenis-anyósok, Tót legény Amerikában, éneklos bohózatok. Hun utódok, Két szerelem, Lemondás, Lengyel zsidó, Thermidor, Dolovai nábob leányai stb., szinmüvek és tragédiák. Pont Bipnet család, Pozsgó, Hozomány nélkül, A siker, Bolondok bláza, Keleti utazás, Kapi vár stb., vigjátékok.

Reméljük, hogy a jó társulat kellő pártolásra talál; a mit, ha igérteit teljesiti, mit bizton remélünk, valóban meg is érdemel, annál is inkább, mert ugy látszik minden előkészületet megtesz, hogy a közönséget kielégítse. Hangsulyozzuk ezuttal is, hogy az előadásokon a helybeli városi teljes zenekar fog közreműködni. A két évtöbb felmerült panaszokkal szemben gondoskodva lesz a terem rendes fűtéséről, az üveges oldalfal erősen be fog deszkáztatni, ugy hogy léghuzam ellen van illtatt. Egyáltalán azt hiszik, jókaratu támogatás és pártfogás által is buzditva, támogatva, Egri Kálmán társulata hosszu szab időn át élvezetessé fogja tenni czéliuket.

Fogaras vármegye és a nemzetiségi kérdés.*)

Fogaras vármegye törvényhatósági bizottsága a következő átiratot intézte a többi törvényhatóságokhoz:

„Kedves Barátaink és Atyánkfiai!

A vármegyei közigazgatás államosítását kimondó 1891. évi XXXIII. t.-cz. I. §-szak az Ország erdőjei részeiben levő mielőbbi élteberőltetése iránt, a képviselőház és a magas kormányhoz intézett feliratunkat, hazafiui üdvözletünk mellett, azon kérelemmel küldjük meg: hogy azt kegyes szellemi felirataikkal támogatni szivesskedjenek.

A veszély 12 ik órájában fordulunk hozzátok, testvérek! kérünk: hallgassatok és értesek meg.

Kelt: Fogaras vármegye törvényhatósági bizottságának, Fogarasban, 1893. évi October hó 14-ik napján tartott rendes ózsi közgyűléséből.

Fogaras vármegye közönsége nevében és annak megbizásából

Kapocsányi Mór,
alispán."

•

A képviselőházhoz intézett felirat szöveg a következő:

„Méltyen tisztelt Képviselőház!

Nagymóltóságu m. kir. Miniszterelnok ur!

Törvényhatósági közgyűlésünk egyhangulag határozatta emelte a 16 tagja által tett azon indítványt, mely szerint a vármegyei közigazgatás államosítását kimondó 1891. évi XXXIII. t.-cz. 1. szakaszának az ország erdőjei részeinek mielőbbi élteberőltetésére és végrehajtását elrendelhetőn szükségesnek és a törvényhozás és kormány legsürgősebb és legelső teendőinek tartván, — annak megvalósítása czéljabol a méltyen tisztelt képviselőház és magas kormányhoz felir és egyidejileg a törvényhatóságokat hason szellemi feliratok elküldésére és szükséges intézkedésre felszólitani.

Ezen nagy horderejű határozatunkat megokolunnak nem kell; az erdőrjészi kiszálapetek és az idegen országból dusan táplált államellenes vakmerő öszelem, mely foldalatti akamunkájábol már merészen kilépve, harczkézen, elesre fent gyilokkal ocsuz kir az állam és nemzet egysége ellen és ezredéves, testvériszés határaiinkat: a Kárpátok déli részeit leromboltl és a Tisza partjáig szétszórodzik, e veszélyes özelem ónmaga konditotta meg felettünk a vészharangot és tenyeget e parancsolja: hogy valahára ébredjünk, hiszen a háborgó tenger hahjai átcsuptak már a kárpátok magas hérczein és elnyelni lenyegelik Magyarország erdőlyi részét; nem legyverrel, hanem hazugság,ámítás, pénz- és árulással akarják meghódítani és elvenni tőlünk Magyarország a védhatyáját, ha megmentesni akarjuk: első és legsürgősebb kötelességünk, de kötelességük különösen azoknak, a kik az magas állam törvényhozói és szerszámok intézői, — e veszélyeztetett bástya, rokkant és már rendszerükben is magukat tuldít, változó és nem mindig teljesen megbizható népőrségét, fiatal, tetterös, kipróbáit, hű állami őrséggel azonnal felváltani és a Magyar állam zászlóját, törvényes legyerőt és a Királyhágón inneni részeinek felétett gulcsai, amazoktól elvenni és magyar állami szolgák hű őrizetére bízni, mert különben — meghocsáthatlan közöny és mulasztás miatt — csupán gyarló hazugság és dőre ámítás is elég erősek már Magyarország e kellő őrség nélkül hagyott, legyverrel betellelen erős várai, attól könyvedni örökre és visszahódíthatlanul elszakasztani.

*) Lapunk mult számából téríthány miatt késett, Szerk.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Ez könyszerítetlt minket arra, hogy hazafiui bizalom és tiszteletteel felkérjük a magas kormányt és a mélyen tisztelt képviselőházat, hogy: miután az 1891 évi XXXIII. t. cz. 3-ik §-ban foglalt utasításnak egész terjedelmében és az egész országra nézve, egyelőre eleget nem tehet, kegyeskedjék a törvényhozástól magának mielőbb felhatalmazást adatni és illetve adni arra: hogy az anyaország legalább erdélyi részeiben, a vármegyei közigazást, kinevezett állami közegek által intéztesse.

Kelt Fogaras vármegye törvényhatósági bizottságának Fogaras-ban 1893. évi október hó 14-ik napján tartott rendes ülési közgyűléséből.

Fogaras vármegye nevében és annak meghizásából:

Kapocsányi Mór,
alispán.

Műkedvelői előadás.

Az iparos ifjak önképző egyletének multi vasárnapi műkedvelői előadása félig telt ház mellett folyt le s nem felelt meg teljesen várakozásunknak. Ezt az okot fogjuk leginkel kiszérjük az iparos ifjak előadásait s meggyőződtünk már szántatlan alkalommal arról, hogy iparos ifjaink körének vannak jó képességei s hogy, ha a kellő bizottsági és szorgalommal végzik dolguikat és kellően előkészülve s begyakorolva lépnek a szinpadra, sok ügyességet tudjak előadni a magyar népszinműveket s a kisebb vígjátékokat.

A vasárnap esti előadáson pedig nyomról nyomra tapasztaltuk az előkészület, a gyakorlott hiányát, s a szereplők tetszésére — a mint a szépi szívű lesték — a legjobb jelenetekre tökre tette. Áll ez főleg a „Légyott" és „Egy próbaházasság" czimű kis vígjátékokra. Ez utóbbiban a dolgó hibás szerepek adott élelmiszert a darabnak és nevetlette meg a közönséget.

S hogy a közönség megelégedetten távozott, az a kandidátusok czimű czikkeit hozott jó előadásunk köszönhető. Ebben a darabban Stern Lajos Krumpli Jeremiás-és és Iránsei Vilma Kuklinda hatázottan jó és a közönséget folytonos derültségben tartó szinlátszat volt és a mellettük Iránsei Róza, Kiss Mihály, Bertalan Aron, Nasze Éde és Szabó Odön is elég jól megállottak helyüket. A darab is inkább talán a szereplők ügyességéhez, közönsége csett a hallgatóság gondolatvilágához s ez is egyik kulcsa volt a hatásnak; mig a más két darab mint szálon darab tulhaladta a játszók erejét és képességét.

Műkedvelőkhöz szemben, jótokonyczélra rendezett előadások alkalmával teljes jóakarattal gyakorolják a bírálatot, s azért el kell ismerni, hogy ez mérsékeltet, hogy az idő rövidsége miatt több idő a darabok megtanulására s az előadás begyakorlására nem volt; kérjük azonban a rendezőséget, hogy más alkalommal a darabok megválasztásában, a szerepek kiosztásában több gondalat járjon el, s inkább halassza el rövidebb időre az előadást, csakhogy az összjáték simán, szalatosan menjen. A szereplők pedig jegyezzék meg, hogy még egy routinirozott szinész sem léphet fel a szinpadra ugy, hogy egyedül a sugóban bizzék!

Végszük, hogy a törekvő egyesület közelebbről egy jól betanult népszinművel fog bennünket kárpótolni.

HELYI HIREK.

— Kitutetés. A királyi házi erendünk I. oszt. kezdő alkisztjét Marko Róbert, hot hosszas szolgálatai elismerésére a koronás ezüst szolgálati keresztjel tüntette fel.

— A brassói kir. törvényszék elnöke Kaufmes János fogarasi járásbirósági III. oszt szolgát a brassói kir. törvényszékhez helyezte át; Fejér János fogházőrt a brassói kir törvényszéktől, a fogarasi kir. járásbirósághoz III. oszt. szolgává nevezte ki.

— Meghívó. Az Eke brassómegyei osztálya f. évi november hó 18-ik napján esti 6 órakor a kereskedelmi akadémia tanácsermében választmányi ülést tart.

— 10 fok hideget mutatott tegnap reggel a bécsi; feléresmetésben bizonyítéka annak, hogy órej barátunk a tél már csakugyan komolyan megrázta öszszakálát. Csak bátran előre órej! Ennek át minél hamarabb a dolgon; szinte kedvünk közül végre is hozd lesz az, a ki a mikora rá ún. Tavaly is akor hagyott itt, mikor legjobban belekapaszkodtunk szakálába, hát csak végezzen az idén is röviden — vén csavargó!

— Névmagyarosítás. Brassói lakós Weiss Béla (Elias) a saját és kiskoru Ferencz és Géza gyermekeinek nevét Erdélyi-re változtatta.

— A f. hó 16. 17. és 18-án megtarthandó országos vásár, mely mint tudjuk, a varosunkban is pénztörzsi évnyitó ünnelkes tébeni évintézkedések folytán halasztatott e napra — igen czélszerű és lelatogatotnak igérkezik. A sátrak építésére már piecsacsrte befejezték s ha az ablatázó érdekeltsélnek és más czéljelkből jó kivetkeztetjük, e vásár szokalatlul nagy forgalmu lesz.

— Tűzek az utczán. Az a pár hét óta városszerte impozáns aránykoban megindult nemzetközi csutornázási tevékenysegh, mely utczáinkat és közterieinket foltrajzi és közhizotnsági szempontbol oly érdekessé és valtozatosa kezdi tenni, tegnap már a Buzasoron is fogamatba vette nyakthó munkáját. A kik korán keltek, vagy korán munnek haza már a fagyos reggeli órakban gyönyörkódhettek a járda és fötér egyes részein elszórtan égő tűz-gruppokban, melyek mellett a munkások dermeteg tagjaikat melengettek s melylyek a 10 fokos hideg kódos homlyaból hirgatódpásztortűzek vidám lobogásával intettek a járókelők felé. melegnek nyilt helyeken való ezen ingyenes terjesztése a közelben szekelő kerlik körében is igen rokonszenvesso fogadiatott s ők nem is késték az ösztöződő rőszek körül testileli és tömeges csoportosiasuk eltul emelni a köztorgalom dicsérgéd, miközben a czemészeti munkátoknak ered ezen szelelsét és ügyességét meg szeszkedő kőai hozták összefüggésbe polgári életök motivumaival.

— Czelédek változtatása. A czelédek változtatása rendes és akadály nélkül a nemétet nagyon megskadályozza, hogy a gazdák a reájuk mint épen az intelligensebb szerzódő félre e czélból a törvény által (1876. évi XIII. t. cz. 79. és 80. §§) szigoru büntuda terhe mellett rótt kötelességeiket nem teljesitik, mely határoztak pontos megtartása nélkül a czelédváltoztatás ügye nagyon megnehezitteik és számos fölösleges panaszra adott a czelédek és gazdák Az ezt mondott szó dort czelédeknél a felmondási határidő hat hét lévén, tehát a felmondás november hó 17-ig beszóráog eszközölhető. Minthogy pedig a czelédtörvény minden czelédkönyvben is tivonatilag tartalmazva van, és a felmondási határidő a törvény által a gazda számára czak azért van teremtve, hogy a gazdának lehetőleg egy más czelédi szerzésére idejo is alkalma legyen, annál czodalatosabbnak látszik sok gazdának azon törvénysértő és a felmondó czelédnek nagy közömbösségel odadobott megtegyzése: „Hisz czlódi más czelédet hajtsd be, ugy sem lesz czédulat!" (elhocsétási bizonyitványt.) Azért nem czak ezen az elotbe nagyon is hevagó figy érdekeben, de a gazdák érdekében is fekszik, ha a törvényszerű büntetést kikerülni akarva, a törvény tiszteletében nyilvanuló szép kötelességket teljesitik.

— Nem kolera. A f. november hó 5-én koleragyanus hőtörténet közöit elhalt Schadt Karolina czélkeri megvizsgalas végett a bakteriológiai intézetben felkiildetek; az alispánsag utjaz volt ennek alapjan most kiszálltatjuk, hogy a bakteriológiai intézet az alkalommal arzisi kolerát nem állapitlatott meg.

— Özv. Szabó Jánosné, a nyomorban élő szegény asszony részére vettünk meg: 1 Bibó Árpád utó 1 fitot, a Platschó osaládtól 3 fitot, Abrahám Istvánnétól Bukarestből 2 fit. Kimutatva volt 16 fit 70 kr. Összesen 22 fit 70 kr.

— Ondricek Ferencz cs. és kir. karmarsi ügyelőtisztnek hangversenye. Ondricek Anna asszony és Frámcke Agost ur közreműködése mellett, ma este 8 órakor lesz a „Central Nro 1" szálloda termében, mely ékedekes hangversenyre ujbol is felhivjuk a czenkedvelők figyelmét. Az egyes pontok előadása alatt a terem ajtai zárva lesznek. Belépti jegyek Hiemesch V. könyvkereskedésben kaphatók, este a pénztárnál.

— Katonai zenekarunk vasár nap novemcer 19-én a „Central Nro 1" termében teritett asztalok mellett hangverseny-estélyt rendez, melynek jövedelme a cs. és kir. katonai zenekarmerest nyugdíj-alapja javára fordittatik. Felhivjuk a közönseg figyelmét erre, szeretjük azért is, mert a zenekar derék karmestere Sommer Ferencz rendkivül érdekes muszort állitott össze ezen alkalomra, melynek pontjai közül különösen hármat emlitünk fel czuttai és pedig: „Hunok harcza" cz. symphonia, ketteport Liszt Ferencz-tól (első előadás); „Largó" Händltől, előadva 25 hegedü és viola alital, és Sommer Ferencz nagy zenei egyveleget „Universum" nev alatt, melyet a jeles karmester ez alkalomra szerzett. Kalonai zenekarunk, élén a derék Sommer karmesterel, már oly sok izben nyujtott közönségünknek igazi zenei élvezetet, hogy feltelegen hozzánaszi felhirunnk az érdeklődést; de különösen akkor, midőn egy humánus intézmény javára rendeztetik ezen estély, remélni lehet, hogy a megérdemelt tömeges látogatás nem fog elmaradni. Belépti jegyek az irjavai czlére valthatók Zeidner H. könyvkereskedésben, este a pénztárnál. Kezdete fél 8. órakor.

— Magyar szinészet. Egri Kálmán szinházatása szombaton kezdi meg varosunkban előadásait és pedig a nagy szenvázelik, koltett „Próbaházasság" czimü továrosi életképel. (Hogy nem 15 én kezdi meg a saisont — mint az tervezve volt —, oka az Ondricek hangversenye és a varosi zenekar bérleti hangversenye.) A szombati előadásra már jegyek valthatók és előjegyezhetők a szinházi pénztárnál.

KÜLÖNFÉLÉK.

— Asványolajtorrás Csikmegyé ben. A csikmegyei havasok átkutatásával megbizott geológus rábeszélésére dr. Orobán Nándor brassói petroleum finomitó gyáros 1891 ben a czik gyimesi havasok nyugati oldalán ásványolaj-telep létezését állapitotta meg. Ezután egy angol társaság közbenjárásával a f. évben furatásokat eszközöltetik és f. október hó 25 én oly kitünő minőségü az ványolajat talál 54 m. mélye mélységben, hogy tovabbi furatásra szükséget sem lát nagyobb arányokban haláczatik el. Remélik, hogy végre-valahára a sok hiu kisérlet után Magyarországon is találtak egy dus ásványolajforrást.

— A nagyszebeni ügyvédi kamara közbiró teszi, hogy dr. Ferencz Ákos ügyvédet és kisbirtokfővármegyei tiszti ügyészt, Diesö-Szent-Márton lakhelyjével, az ügyvédi lajstromba felvette.

— Panaszt vetünk a földvári postamester Scheip Péter ellen, hogy egy ajánlott levelet, mely már nov. 3-án megérkezett Földvárra, csupán nov. 11-én, tehát 8 nap multva kézbesitett az érdekelt felnek. Hogy ily gyer mulatsága sok esetben mily helyeztbozhatlan kárt okozhat a feleknek, arra persze a postamester ur nem gondolt.

— Adóhivatal Kovásznán. A háromszék vármegyei közigazgatási bizottság Kovászna nagyközség kérésére f. hó 7-én tartott ülésében elhatározta, hogy a m. kir. pénzügyminisztherhez, egy uj adóhivatalnak Kovásznán leendő felállitásért, pártoló felterjesztést tesz.

— Tövölődöz disznó — vagy: gondatlanságból okozott disznóölés! A zernesti erdeszi udvarán történt, hogy az erdész fegyverét a lépcső aljára a falnak támasztva az ereszet alatt hagyta. Az udvaron két tertetes disznó tartotta épen reczkét sétáját. Az egyiket rossz vézzete a fegyver közelébe vitte. A fegyverszurjos szuján vagy a disznó szépen kifejlődott ormánya, vagy laba belekadt. A „gondatlan" disznó ezzel mit sem törődve, folytatta reggeli sétáját s a fegyvert magával hurczta. A fegyver azután czekszoban vagy a folyóra való hurczolás közben a valót a meginditandó vizsgálat lesz hivatva kideriteni — elsőit, s a golyó az udvaron agyantlanul sétáló másik disznó oly szerencsétlenül találta, hogy rögtön szétnyet dogöltö. E megrendito szerencsétlenség a zernesti disznók s főleg a megdöglött disznó nagykiterjedésü rokonsága körében mely reszvétet keltt. A szerencsétlen tettes mélyen le van vetve. Az eset az illetékes hatóságnál feljelentetett s a „gondatlan" disznó civeszi medrje büntetődés. (Azt hiszük, karácsonyra leölik. *Szerk.*)

Ipar-, kereskedés és közgazdaság.

Szalitások.

A brassói kereskedelmi és iparkamara irodájában a következő pályázati hirdetmények betekinthetők:

1. A m. kir. államvasutak részére az 1894. évben szükségelendő anyagok és leltári tárgyakról szóló előirányzat; továbbá a m. kir. államvasutak budapest-jobbparti üzletvezetőségének falazási termékeiről, fali téglák és mész szálliítására vonatkozó hirdetménye; ajánlat benyujtási határidő 5. évi november 20.

2. A m. kir. államvasutak Budapest-déli üzletvezetőségének agyaganyagok, téglák, gyertyák, szappan, faanyagok, veteménymagok stb. szálliítására vonatkozó hirdetménye; ajánlat benyujtási határidő november 20.

3. A m. kir. államvasutak kolozsvári üzletvezetőségének egy ajánlb pályázati hirdetménye épitő-fák szálliításnak biztositása iránt; ajánlat benyujtási határidő nov. 20.

4. A m. kir. államvasutak gépgyára és a diósgyőri m. kir. vas- és acélgyár igazgatóságának festékanyagok szálliításra vonatkozó hirdetménye; ajánlat benyujtási határidő nov. 24.

5. A m. kir. államvasutak debreczeni üzletvezetőségének pályafentartási fanemtűek szálliítását illető hirdetménye; ajánlat benyujtási határidő november 29.

6. A m. kir. államvasutak gépgyára és a diósgyőri m. kir. vas- és acélgyár igazgatóságnak kőolaj, kenőolaj és faggyu szálliításra vonatkozó egy hirdetménye; ajánlat benyujtási határidő november 29.

7. A m. kir. államvasutak igazgatóságának hirdetménye, postázhonnak és pedig kártolt fonalu szövetek, triost, tüffel stb. szövetek szálliítását illetőleg; ajánlat benyujtási határidő november 30.

8. A magas cs. és kir. közös hadügyminisztorium egy hirdetménye, ruházati és felszerelési tárgyak szálliítását illetőleg; ajánlat benyujtási határidő dec. 1.

A m. kir. államvasutak igazgatósága Budapesten 10.000 drb. fenyőtálpta, — a m. kir. államvasutak miskolczi üzletvezetősége téglát, agyagárnk, gyertyák, szappan, kocsikenőcs, faanyagok, veteménymagok stb., — továbbá a nagyszebeni 12. hadtest cs. és kir gondnokága konyhaeszközök és hórhiszi szerek szálliításra bocsátottak ki pályázati hirdetményeket. Az ajánlatok benyujtási határideje f. évi november 24 ikn.

Sz. 4125. ad 1893. polg.

Hirdetmény.

Melynélfogva közhirré tétetik, hogy lovag Puscariu János és társai felperesnek Szoholcsi és tsi tőbb törcsvári erdőket tárokszegő falban erdő és legelő arányositás megszüntethetősége iránt beadott 1370. —1891. p. sz. kereset tárgyalására hátramaradt 1893. évi december hó 4-ik s czetlag következő napjinak délelőtti 9 órája a törcsvári központi községi irodába fenti szám alatt hozott végzéssel kitüzetett. s arra minden érdekelt cz uton is a birtend. utasitta 20. és 21. §§-ra való figyelmeztetessel czáfolatik, azzal, hogy a keresetnek egyik példányát a törcsvári központi irodában avagy ezen kir. törvényszéknél megtekinthetik.

Brassó, 1893. november 9.

A királyi törvényszék illetékbol:

Deési János, elnök. Gagyi Dénes, jegyzö.

(501) 1—3

Sz. 3538/1893.

Hirdetmény.

Hosszufalu brassómegyei község B. üzemosztály L vágás sorozatának 1893—1897. évre 216.4 kat. holdon engedélyezett 46541 m³-re becsült fahozamát, a mely 5 év alatt fokozatosan kihasználandó, folyó évi deczember hó 9-én délelőtt 10 órakor a község házánál tartandó zárt irásbeli ajánlatokkal összekötött szóbeli nyilvános árverezésen eladja és pedig kiliin a 21023 m³-re és 9251 irtra becsült jegyenfenyőt és kiilin a 25516m³-re és 8165 irtra becsült.

Ugyanakkor árveresztik a D üzemosztály folyó évi hozama, a mely 440 m³-re és 158 frt 40 krra becsült jegenyefenyőből, továbbá 3349 m³-re és 937 frt 72 krra becsült bükkből áll.

A vágásterületek Hosszufalu vasuti állomástól 17 kim. távolságban fekszenek, a melyből 10 kim. megyei at.

Az árverezési és kihasználási feltételek megtudhatók az előljáróságnál vagy a hosszufalusi m. kir. erdőgond nokságnál.

Hosszufalu 1893. nov. 8-án.

A község előljáróság:

Lukács Károly, h. jegyző. Islik András biró.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Szám 13645/1893.

Hirdetmény.

Ezennel ismételten közhudomásra hozatik, hogy az 1893. évi szárazt-ölmosási vágásból 4970 ürméter bükkhasábfa és 423 ürméter bükk-bútorkfának, oselőg a vágatás alatt lévő 2000—3000 ürméter bükkhasábfa szállítása is a brassói városi faraktárba áríeljtés ujján folyó évi november hó 24-ikn délelőtt 9 órakor a városi erdőszati hivatalnál ki fog adatni.

Vállalkozni szándékozók tartoznak az árlejtés előtt egy 50 frtnyi bánatpénzt letenni, illetve az 50 kros bélyeggel ellátott ajánlathoz csatolni és a feltételeket a városi erdőszati irodában betekinthetik; egyuttal megjegyeztetik, hogy a vágás a tömös predeal-osznagytól egy 15 nt által járhat-va tetett-ti.

Brassó, 1893. évi nov. hó 4-én.

495 (2—2) A városi tanács.

13187.—1893. sz.

Hirdetmény.

A felsőbb helyen jóváhagyott és az 1894. évi szeptember hó 30-ig elkészítendő a gyárfiton, a volt papirgyár helyén tervezett ő vágóhid építésének kiadása iránt az irásbeli ajánlati tárgyalás csütörtökön, folyó évi deczember hó 14 én déli 12 órakor a városi gazdasági hivatalnál fog megtartatni.

Az építési költség összegeszen 110.186 frt 83 krt osztr. értékben, s az ajánlatok csakis az összes munkálatokra nézve fogadtatnak el.

A kellő bélyeggel ellátott zárt irásbeli ajánlatok legkésőbb a folyó évi deczember hó 14 én délelőtti 11 óráig — a középeurópai időszámítás szerint — Brennerberg Brenner Ferenczy polgármester urnak nyujtandók át, mivel a későbben beérkező ajánlatok és pótajánlatok tekintetbe vétetni nem fognak.

Az ajánlatok a fent jelzett építési költségösszegtől számitott 5%-nyi bánatpénzzel ellátandók, s tartalmazniok kell az ajánlatoknak azon határozat kikelentes mellett, hogy ajánlattevő az ajánlati és építés-szerződési feltételeknek magát teljesen alávetí, a költségelőirányati összegbül engedélyezendő engedményt százalékokban és a fösszeget betükben és számokban kifejezve. Vállalkozó tartozik ajánlatának eltogadása és jóváhagyása után a bánatpénzt a vállalkozási összegül számitandó 10%-ra bicsoitek gyanánt kiegészíteni.

Az építési tervek, költségelőirányzatok, ajánlati és építés-szerződési feltételek, valamint a városi árjegyzékek vállalkozni szándékozók által a brassói városi gazdászati hivatalnál a rendes hivatalos órák alatt betekinthetők és kivánatra is kimásolhatók.

Brassó, 1893. évi október hó 27-én.

490 (3—3) A városi tanács.

Sz. 2427—1893.

Árverezési hirdetmény.

Türkös község elöljárósága az „Andor-bérczen" egyesek kaszálói között lévő fenyőfa csoportokat, melyek nem tartoznak erdő-állományához, — 6 parczellára osztva, melyeknek fatömege összesen 11705 darab 8226. m^3 kóbtartalomra és 3859 frt 98 kros van becsülve, folyó 1893. november hó 28-án d. e. 9 órakor kezdődő a helyszinén tartandó nyilvános szóbeli árverésen parczellánként eladja.

Zárt irásbeli ajánlatok 10% bánatpénzzel fölszerelve az árverés előtt napig a községi elöljárósághoz terjesztendők be.

Minden egyéb feltétel megtudható alólirott községi elöljáróságnál.

Türkös, 1893 nov. 5-án.

A községi elöljáróság:

Rusz János, k. jegyző. Giró Szasz András, biró.

(499) 1—2

Sz. 480—1893.

Árverési hirdetmény.

Ezennel közhirré hozatik, hogy f. hó 19-én délelőtt 10 órakor a magyorfi vendéglőben Brassó város tulajdonát képező apáczai pagony Perres nevű erdőrészéből 400 drb. nagyobbrészt müfának felhasználható tölgyfa árverezés utján el fog adatni.

Árverezni szándékozók kötelesek az árverezés kezdete előtt az 514 frt 60 kr o. é.-ben megállapitott becsár 10%-át — 51 frt — készpénzben lefizetni; zárt ajánlatok a bánatpénz csatolásával az árverés napjának 10 óráig szintén az alólirott által elfogadtatnak.

A közlelbbi feltételek a városi erdőgondnokság irodájában Krizbán mindenkor megtekinthetők.

Krizba, 1893. nov. 9-én.

A városi erdőgondnokság

(500) 1—1 Pomarius.

Sz. 1383—1893.

Árverési hirdetmény.

Melynélfogva közhirré tétetik, hogy a barcza-ujfalusi erdőből folyó évi november hó 19-én délelőtt 11 órakor, a községi irodában 40 drb építési tölgyfa; és pedig haszonfa 72,4. m^3-re és tüzifa 48,4, m., a mely fák szakértőileg 490 frt o. é. becsülettek, ugyanezen kikiáltási árban nyilvánosan elárveretetnek.

Megvásárolni szándékozók kötelesek az árverés előtt 10% bánatpénzt az elöljárósággal letenni.

Közlelbbi árverési feltételek a községi irodában a hivatalos órákban betekinthetők.

Barcza-Ujfalu, 1893. október 5-én.

A községi elöljáróság:

Szabó László, k. jegyző. Sánta Márton, k. biró.

491 (1—3)

Angol nyelv!

Egy angol nő oktatást nyujt az angol nyelvből.

Társalgási órák előhaladottak részére hetenkint **4-szer** (urak részére esti órák).

Közös oktatás leczkénkint 4 tanulóval.

Bővebb felvilágositást szivességből nyujt e lap kiadóhivatala.

(498) 1—2

Kerestetik

kedvező feltételek mellett egy jól gyakorlott **géptiszonő női ruhák** készitéséhez. — Bővebb felvilágositás e lap kiadóhivatalában nyerhető.

(505) 1—3

Egy intelligens fiatal ember keres kellő biztositék ellenében

100—150 frtnyi

magán-kölcsönt,

azonnal megkezdődő heti 10—15 frtos részletekben való visszafizetésre, ugy hogy a kölcsön és a megegyezés szerinti kamat ez év végéig törlesztendő lesznek. Ajánlatok kéretnek: „**B. J. 100**" czim alatt poste restante.

Olcsó hus!

Tisztelettel tudatom a husvásárló közönséget arról, hogy a husárakat tetemesen leszállitottam és ügyletemben

Marhahus	1 kiló	44 kr.,
Serteshus	1 kiló	44 kr.,
Berbéchus	1 kiló	26 kr.-

ért kapható.

Tisztelettel

492 3—3 SZIKSZAY J.

ESZENCZIÁKAT

rum, cognac,

mindennemű

szeszes italok, asztali borok és fajbor legjobbjaik azonban elhibáhatatlan ízlésére a legkülönbözőbb minőségben az ár.

Azonfelül a más 50 foku, vegy a fiszta

EGYETLEN IZZÁT

kellemes ízű szeszet és közönséges czetek gyártásához ezeket is használati utasitásunk szerint mellékelt-tek.

— Kiváló eredményért kezeskedünk. —

Árlapot bérmentve küldök.

POLLÁK KÁROLY FÜLÖP

Eszenciaik különleges gyára

PRÁGA.

Megbizható ügynökök kerestetnek.

461 (8-5.)

Fontos háziasszonyoknak!

A ki sok pénzt, munkát, időt és egészséget akar megtakarítani, az mosson csak a

„SZAPPANIT"

nevű (cs. és kir. szabadalmi) szappanporral, mely ment lévén minden árthatas vegytisztitó, már ezer meg ezer családnál van használatra bevezetve és diszczélog legjobb mosópornak elismerve, mint olyan, mely által nemcsak a fehérnemű, de a kezek és az egészség is kimélteik.

Angliában, Franczia-országban és Amerikában már a legelőbb fady-k is több, mint 20 év óta használják és a „SZAPPANIT"-nál nem ismernek jobb mosóport, melylyel nagyon meg vannak elégedve, minthogy azzal a munka igen megkönnyittetik. Minden czimag részletes leirással és védjegyjeel van ellátva, minden nagy czimag ára

csak 10 kr.!

és csupán „SZAPPANIT" mosóport kérendő.

„SZAPPANIT" minden drogua- és fűszerkereskedésben kapható, vagy egyenesen a gyárból:

Meyer Ernő Budapest, LUJZA-UTCZA 20. SZ.

beszerezhető, akár a pénz előleges beküldése, vagy pedig utánvétel mellett.

Fő-képviselőségek a monarchia minden részében kerestetnek.

494 1—10

Szálloda-Hotel!

Harminczezeren felüli lakossal biró városban egy virágzóban lévő és teljesen berendezett

elsőrendű szálloda

családi körülmények miatt előnyös feltételek mellett

azonnal átvehető.

Bővebb felvilágositást ad e lap kiadóhivatala.

„ALBINA"

takarék- és hitelintézet

Posta chèque-számla 505 sz. Giro-számla az o.-m. banknál.

BRASSÓI FIÓKTELEPE

takarék-betéteket 4½%-kal kamatoz, és önmaga fizeti a kamatadót,

váltókat, jelzálogilag biztositott váltókölcsönöket a jelzálog felértékeig,

értékpapirokra és **pénzértékekre** az árfolyamuk 85%-ig,

nemes érczekre és **árukra** ⅔—¾ értékig kölcsönöket ad

vesz és **elad** Budapesten, Bécsben és Bukarestben jegyzett **értékpapirokat, valutákat** és **deviseket** a napi árfolyamban,

legjutányosabban eszközöl **fizetéseket** és **incassokat,** ellát és eszközöl **utalványokat az összes** bel és külföldi **kereskedelmi piaczokon,**

bevált szelvényeket levonás nélkül és leszámitol olyanokat lejárat előtt és vesz román értékpapirokkal járó szelvényeket a legmagasb árakon,

elvállal mindenféle bankszerü transakcióknak bizományosi elintézését,

bérbeadja a m. kir. államvasutak brassói **pályaudvaron** közvetlen közelében azzal két vágány által összekötött **Vasut-utcza 45. sz. a** levő **raktár-helyeit, raktárait** és **téreit,** végül

biztositja az **EQUITABLE** new-yorki életbiztositási társulat képviseletében, az ezen társulatnak rendkivül jutányos feltételei mellett mindenféle kombinációkban az **ember életét.**

Irodai helyiség: Brassó, Főtér, Kádársor 22. I-ső emelet.

Hivatalos órák: 7½—1½ óra pénztári órák **8—1** ig.

244 (53—100)

Brassó, nyomatja és kiadja a Brassói Közmüvelődés nyomda — Bernstein Mark.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.